

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 131
van **JOS DE MEYER**
datum: 4 januari 2016

aan **HILDE CREVITS**

VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN ONDERWIJS

Doctoraatsstudies - Diplomabonificatie voor loopbaan- en pensioenberekening

Wereldwijd worden steeds meer doctoraatsdiploma's gehaald, en in Vlaanderen is het niet anders. Volgens cijfers van het Vlaams Expertisecentrum voor Onderzoek en Ontwikkeling is het aantal doctores in Vlaanderen tussen 1999 en 2009 verdubbeld. Op zich is dat geen slechte zaak, in een wereld waar kennisontwikkeling steeds belangrijker wordt. Dat een meerderheid van doctores tegenwoordig werk vindt buiten de universiteit, is daarvoor tekenend. Recente cijfers van VUB-sociologe Lucia Smit geven aan dat 30% van de doctores na het behalen van hun titel werk vinden in het bedrijfsleven, 30% in de publieke sector, en 40% kan terecht in een academische carrière aan een universiteit.

In het antwoord op mijn schriftelijke vraag nr. 500 van 1 juli 2015 gaf de minister aan dat door de aanpassing van de pensioenwetgeving binnenkort geen diplomabonificatie meer zal worden meegerekend voor de jaren die een student besteedt aan het doctoraat. Vroeger werden de jaren doctoraat gewoonlijk niet meegeteld als jaren diplomabonificatie, maar wel als jaren tewerkstelling. Als ik het antwoord van de minister op mijn vraag correct interpreteer, dan valt door de afschaffing van de jaren diplomabonificatie zeker het extra jaar doctoraat weg dat men vroeger als diplomabonificatie in rekening kon brengen om het aantal loopbaanjaren te berekenen dat in aanmerking kon worden genomen bij het berekenen van het recht op pensioen.

De minister stelt bovendien dat de jaren doctoraat enkel meetellen als jaren tewerkstelling als de doctoraatsstudent ondertussen effectief een tewerkstelling heeft. Ik citeer uit het antwoord: "In de praktijk komt het natuurlijk dikwijls voor dat het doctoraat behaald werd terwijl men al aan het werk was (in de overheidssector of in de privésector) en valt de facto de bonificatie die kan toegekend worden voor het doctoraat (1 jaar) weg."

Voor de doctorandi die tijdens hun studies tewerkgesteld zijn buiten het werk aan hun doctoraat (ofwel buiten de universiteit, ofwel als assisterend academisch personeel) lijkt dit duidelijk, maar voor de vele bursaalstudenten is het dat niet. Een bursaal kan tot maximaal 4 jaar werken in een project aan een universiteit en ondertussen studiepunten opnemen als student, maar kan die jaren niet in rekening brengen voor de lengte van zijn of haar loopbaan. Toch betaalt de bursaalstudent ondertussen wel degelijk zijn of haar deel van de sociale bijdragen.

Vlaanderen heeft weinig of geen industriële grondstoffen, maar creëert meerwaarde door de inzet van hooggeschoolden en degelijke opleidingen. In die context lijkt het niet wenselijk om doctoraatsstudies te ontmoedigen. Wie het voor doctoraatsstudenten

moeilijker maakt om te voldoen aan de loopbaanvoorwaarden voor pensioen, doet dat echter wel.

Als ik het antwoord op vraag nr. 500 correct interpreteer, dan blijven de jaren doctoraat meetellen als jaren tewerkstelling om de loopbaanduur voor het pensioen te berekenen, maar enkel als het geldt als vereist of voldoende geacht bevoegdheidsbewijs voor de eropvolgende tewerkstelling. Concreet geldt dat dus slechts voor de 40% doctores die terechtkunnen in een academische carrière.

1. Klopt het dat de jaren die aan het doctoraat besteed werden nog steeds meetellen voor het berekenen van de loopbaanduur als pensioenvoorwaarde als de titelvoerende doctor na de studies het diploma van doctor nodig heeft als vereist of voldoende geacht bekwaamheidsbewijs (dus concreet enkel voor doctores met een academische carrière)? Indien ja, geldt dat dan ook voor personen die tijdens hun doctoraatsstudies geen arbeidscontract hadden, maar die bursaal waren?
2. Worden de jaren die aan het doctoraat besteed werden dan niet meegeteld voor het berekenen van de loopbaanduur als pensioenvoorwaarde voor personen die het doctoraatsdiploma niet kunnen aanvoeren als vereist of voldoende geacht bevoegdheidsbewijs?
3. Gaat de minister ermee akkoord dat het in onze huidige kennismaatschappij zeker niet wenselijk is om doctoraatsstudenten te ontmoedigen, vooral nu blijkt dat ze ook in het bedrijfsleven worden aangeworven? Indien ja, is het dan volgens de minister logisch dat de doctoraatsjaren voor alle groepen, dus zowel voor bursalen als voor assisterend academisch personeel, en dus ook voor de personen die in hun latere tewerkstelling geen doctoraat als vereiste titel nodig hebben, zouden moeten meetellen voor het berekenen van de loopbaanvoorwaarde, zeker als men in aanmerking neemt dat alle categorieën (dus ook de bursalen) tijdens de doctoraatsjaren sociale bijdragen betalen? Is over deze specifieke problematiek nog overleg gepland met de federale minister van Pensioenen?

HILDE CREVITS

VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN ONDERWIJS

ANTWOORD

op vraag nr. 131 van 4 januari 2016

van **JOS DE MEYER**

- 1-2. Voor het antwoord op deze vragen wil ik verwijzen naar het antwoord op vraag nr. 500 van 1 juli 2015. De vraag heeft betrekking op de federale pensioenwetgeving en werd voorgelegd aan de PDOS (Pensioendienst voor de Overheidssector).
3. Het is een positieve evolutie dat doctorandi meer en meer aan de slag kunnen in het bedrijfsleven. Het behalen van een doctoraat mag zeker niet ontmoedigd worden. Daarbij moet wel opgepast worden dat goedbedoelde maatregelen om een doctoraat te stimuleren geen averechts effect hebben. Het is logisch dat de jaren als lid van het assisterend academisch personeel meetellen voor het berekenen van de loopbaanvoorwaarde met het oog op het pensioen omdat het hier om volwaardige personeelsleden gaat.
- Voor doctoraatsbursalen is dat echter minder vanzelfsprekend omdat dit geen zuivere werknemers zijn. Doctoraatsbursalen betalen wel bepaalde sociale zekerheid, maar niet de volledige sociale zekerheid die voor werknemers geldt. Daardoor zijn bursalen voor de universiteiten goedkoper dan assistenten. Bovendien wordt het beursbedrag niet als een loon beschouwd en is er ook geen zuivere gezagsrelatie met de universiteit of de promotor.
- Samen met de Vlaamse Regering wil ik de problematiek verder onderzoeken en zo mogelijk aan de orde brengen binnen het Nationaal Pensioencomité.